

RESEARCH ARTICLE / Araştırma Makalesi

<https://doi.org/10.37093/ijsi.1618650>

Viktimoloji (Mağdurbilim) ve Yönetişim İlişkisi: Yaşlı Bireyler Üzerine Nitel Bir Çalışma

Zeynep Şentürk Dızman*

Öz

Modern dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler, sağlık alanındaki ilerlemeler, insan ömrünün uzamasına ve dünya genelinde nüfusun yaşlanma hızının artmasına neden olmaktadır. Yaşlanan nüfusun artmasına paralel olarak yaşlılara yönelik suç olaylarında da artışın meydana geldiği bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı; suç olaylarında mağdur olan yaşlı bireyleri gazete haberleri üzerinden incelemek ve yönetim modeli kapsamında suç önleme konusunda öneriler ortaya koymaktır. Çalışmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Araştırmanın verileri doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. 01.01.2015-31.12.2024 tarihleri arasında yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç haberlerini içeren Hürriyet, Sabah, Sözcü ve Milliyet gazeteleri araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Toplam 4 gazetenin arşivine gazetelerin web sitelerinden ulaşılmıştır. Araştırmaya, konuya ilişkin toplam 82 haber dahil edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Sonuç olarak bu çalışmada, yaşlı kadınların daha fazla suç mağduru oldukları, en çok ateşli silah ile cinayet işlendiği ve failin çoğunlukla yaşlı bireylerin aile üyelerinden biri olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, yaşlıların en çok ekonomik nedenlerden dolayı suç mağduru oldukları ve suç olaylarının en fazla İstanbul ilinde yaşandığı saptanmıştır. Araştırma sonucunda ise yönetim modeli kapsamında çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Mağdur, Suç, Yönetişim Modeli, Haber

Cite this article: Şentürk Dızman, Z. (2025). Viktimoloji (Mağdurbilim) ve yönetim ilişkisi: Yaşlı bireyler üzerine nitel bir çalışma. *International Journal of Social Inquiry*, 18(1), 136-152. <https://doi.org/10.37093/ijsi.1618650>

* Dr. Zeynep Şentürk Dızman

E-posta: drzeynepsenturk@gmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8558-3169>

Article Information

Received 13 January 2025; Revised: 24 March 2025; Accepted 11 April 2025; Available online 30 April 2025

This is an open access article under the [Creative Commons Attribution-NonCommercial Licence](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).
© 2025 The Author. Published by Institute of Social Sciences on behalf of Bursa Uludağ University

Victimology and Governance Relationship: A Qualitative Study on Elderly Individuals

Abstract

Technological developments and advancements in the field of health in the modern world are causing an extension of human life and an increase in the aging rate of the population worldwide. It is known that, in parallel with the increase in the aging population, there has also been an increase in crimes against the elderly. This study aims to examine the criminal incidents in which elderly individuals are victimized, using newspaper reports, and to identify potential crime prevention strategies within the framework of the governance model. In the study, the case study design from qualitative research methods was preferred. The data for the research were collected using the document review technique. Between the years 01.01.2015-31.12.2024, the newspapers Hürriyet, Sabah, Sözcü, and Milliyet, which contain crime news involving elderly individuals as victims, constitute the data source of the research. A total of 4 newspapers' archives were accessed from the newspapers' websites. A total of 82 news articles related to the subject were included in the research. The obtained data were examined using the content analysis method. The results indicate that women were more frequently victims of crime, with most murders committed by shooting, and the perpetrators were often family members of elderly individuals. Additionally, it was found that the elderly were primarily victimized for economic reasons, with the highest number of incidents occurring in İstanbul. The study concludes with solution recommendations within the governance model.

Keywords: Elderly, Victim, Crime, Governance Model, News.

1. Giriş

Evrensel bir süreç olarak yaşlanma, biyolojik olarak döllenmeden başlayıp yaşamın sona erdiği ana kadar devam eden bir süreç olarak tanımlanabilir. Tüm canlılar doğar, büyür ve yaşlanırlar. Bu süreçler içinde insanlar bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerinden geçmektedir. Yaşlanma aynı zamanda bio-psiko-sosyal bir değişim sürecidir. Kişinin geçmiş yaşam deneyimleri, psiko-sosyal özellikleri, içinde yaşadığı çevre koşulları ve sağlık durumu yaşlanma sürecinin seyri ile doğrudan ilişkilidir (Kurt, 2019, ss. 293-294).

Yaşlılığın başlangıç dönemine ilişkin çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bromley (1966, ss. 21-22) yaşlılık dönemini; işten emeklilik öncesi dönem (65 yaşına kadar), emeklilik (65 yaşından itibaren), yaşlılık (70 yaşından itibaren) ve ileri yaşlılık (110 yaşına kadar) olarak tanımlamıştır. Başka bir tanıma göre ise yaşlılığın 3 evreye ayrıldığı; erkekler için (60-79 yaş), kadınlar için (65-79 yaş) ve ileri yaş (80 yaş üstü) olduğu belirtilmektedir (Dziechciaz & Filip, 2014, s. 836).

Sağlık ve teknoloji alanındaki gelişmelerle birlikte insan ömrü uzamakta ve nüfus yaşlanmaktadır. 1950-2050 yılları arasında dünya nüfusunun 4 kat artması beklenmektedir, ancak bu oranın yaşlı nüfusta 10 kat artacağı tahmin edilmektedir (Samancı-Tekin & Kara, 2018, s. 222). Gelişmekte olan ülkelerin yaşlı nüfusu, gelişmiş ülkelere göre çok daha hızlı artmaktadır. Önümüzdeki yıllarda Afrika'da, 60 yaş üzeri nüfusun 2017 ile 2050 yılları arasında, 3 kattan fazla artması beklenmekte ve yaşlı birey sayısının 69 milyondan 226 milyona yükseleceği bildirilmektedir. 80 yaş ve üzeri kişilerin sayısının ise 2017-2050 yılları arasında 3 kattan fazla artarak 137 milyondan 425 milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Latin Amerika ve Karayipler'de, yaşlı nüfusun 2017-2050 yılları arasında 2 kat artarak 76 milyondan 198 milyona çıkacağı tahmin edilmektedir. Asya'da da yaşlı birey sayısında 2 kat artış yaşanması beklenmekte ve 60 yaş üzeri

nüfusun 2017'de 549 milyondan 2050'de yaklaşık 1,3 milyara çıkması öngörülmektedir (United Nations [UN], 2017).

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de nüfus yaşlanma eğilimindedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, ülkemizde yaşlı nüfus, 2019'da 7 milyon 550 bin 727 iken, 2024'te 9 milyon 112 bin 908'e ulaşmıştır. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2019'da %9,1 iken, 2024'te %10,6'ya yükselmiştir. Yapılan nüfus tahminleri de yaşlı nüfus artışının hızla artacağını öngörmektedir. Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranının 2030'da %12,9, 2040'ta %16,3, 2060'ta %22,6 ve 2080'de %25,6 olacağı tahmin edilmektedir (TÜİK, 2024).

Gerontologlar, nüfusla ilgili araştırmalarda yaşlanmayı üç farklı kategori içerisinde ele almaktadır. Bunlar; demografik yaşlanma, tavan yaşlanma ve taban yaşlanmasıdır. Nüfus içinde yaşlı sayısının artması demografik yaşlanma olarak bilinir. Bu durumun iki nedeni vardır. Birincisi, yaşam süresinin artması, ikincisi ise doğurganlığın azalmasıdır. Nüfus piramidinde tavan yaşlanma, toplumda yaşlı oranının artmasıdır. Toplumda genç oranının azalması ise, nüfus piramidinde taban yaşlanması olarak belirtilmektedir (Danışoğlu, 1988, ss. 8-10).

Günümüz toplumlarında genel nüfus tabanındaki artış azalırken, tavanındaki artış yükselmektedir (Kurt, 2019, s. 297). Bu demografik değişim toplumsal açıdan pek çok sorunun yaşlılar kapsamında tekrar ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda günümüz toplumları endişe, belirsizlik, risk ve güvensizlik ile ilişkilendirilen suç ve yaşlılık arasındaki ilişkiyi önemli bir gündem maddesi haline getirmeye başlamıştır (Yazgan & Kurtkapan, 2020, s. 374).

Suç, hukuk kurallarının toplum açısından tehlikeli görerek yasakladığı ve cezai yaptırıma bağladığı davranışlar şeklinde tanımlanmaktadır (Ayhan & Çubukçu, 2007, s. 31). Sosyolojik olarak suç ise, toplumda mevcut olan normlardan sapma halidir (Fırat, 2015, s. 197). Sapkın davranışlar toplumun örf, adet ve hukuk kurallarına uymayan davranışları ifade etmektedir. Bu durumda sapma kavramı norm ihlaline aykırı davranışlar için uygulanırken, suç sadece yasalarda belirlenmiş olan davranışlara uygulanmaktadır. Suç ve sapkınlık toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Bu durum toplumların hukuk, ahlak ve yönetim şekli kapsamında farklı olmasından kaynaklanır. Bu nedenle birçok toplumda suç ve sapma davranışı içerik ve sonuçlarına göre yeniden tanımlanabilmektedir (İçli, 2021, s. 25).

Viktimoloji ise, Latince "victima" ve Yunanca "logos" kelimelerinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Victima iki anlama sahiptir. Birincisi; tanrıya dinsel bir törenle sunulan canlıdır. İkincisi ise, suç mağduru, yani bir kişinin eylemi sonucunda zarar görmüş kişi anlamına gelmektedir. Kısacası, viktimoloji mağduru inceleyen bilim dalıdır (Sokullu-Akinci & Dursun, 2016, ss. 3-4). Viktimolojinin amaçları ise suç eylemlerinde, fail ve mağdur arasındaki ilişkiyi incelemek, mağdur olma şeklini araştırmak, suçun önlenmesinde potansiyel mağdurları bilgilendirmek, mağdur eğiliminin ortadan kaldırılmasını ya da azaltılmasını sağlamak ve mağdur oranlarını ortaya koymaktır (Polat, 2022, s. 13).

Mağduriyetin daha iyi anlaşılabilmesi için kriminologlar çeşitli mağdur tipleri ve mağdur tipolojileri geliştirmişlerdir. Bu bağlamda Von Hentig mağdurları 13 kategoride değerlendirmiştir: 1. Çocuklar: Çocuklar fiziksel açıdan daha zayıf ve daha az zihinsel yeteneklere sahip olduklarından daha fazla suça maruz kalırlar 2. Kadınlar: Kadınlar fiziksel olarak erkeklerden daha zayıf oldukları için erkeklere nazaran daha fazla suça maruz kalırlar 3. Akıl hastaları ve engelliler: Bu potansiyel mağdurlar, zihinsel veya fiziksel yetersizliklerinden

dolayı çocuk ve yaşlılarla aynı tip mağduriyetleri yaşayabilmektedir 4. Göçmenler: Başka bir kültüre adapte olamayan göçmenler, göç ettikleri bölgelerde suça maruz kalabilirler 5. Azınlıklar: Azınlıklar, önyargı nedeniyle suça ve şiddete maruz kalabilirler 6. Saf normaller: Pratik zekası sınırlı ve hemen kandırılabilen kişiler suç kurbanı olabilirler 7. Depresyonda olanlar: Bu kişilerin kolayca manipüle edilmesi, onların suç mağduru olmalarına neden olabilir 8. Aç gözlüler: Bu bireyler ulaşmak istedikleri şeyleri elde etmek için kendilerini kasıtlı olarak tehlikeli durumlara sokabilirler 9. Zevk ve keyif düşkünüleri: Herkesle ilişki kuran, herkesle her şeyi yaşayan kişiler tehlikelere de açık olmaktadır 10. Yalnız ve kalbi kırıklar: Yastakiler, yalnız veya kalbi kırılmış kişiler daha kolay suç mağduru olabilirler 11. Eziyetçiler: Suça meyilli, eziyetçi kişilerle temas halinde olanların suça maruz kalma olasılıkları yüksektir 12. Mücadeleciler: Bu kapsamda şantaj, haraç ve dolandırıcılık mağdurlarına atıfta bulunulmuştur. Bu kişiler sonuçları ne olursa olsun suçlulara cezalarını kendileri vermek isterler 13. Yaşlılar: Yaşlılar fiziksel olarak daha zayıf ve zihinsel olarak yeterliliği azalmış kişilerdir. Bu sebeple başkasının bakımına muhtaç olabilmektedirler. Bu durum onların pek çok olayda suç mağduru olmalarına neden olabilir (Polat, 2022, ss. 17-18).

Suç ve yaşlılık arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalarda, yaşlıların genellikle mağduriyet ile ilişkilendirildiği görülmektedir (Kharicha vd., 2007; Sauvageau & Geberth, 2009; Moore, 2010; Clarke vd., 2016; Brown & Gordon, 2019). Yaşlıların suç mağduru olmasında bazı risk faktörleri bulunmaktadır. Bu minvalde yaşlı bakımevindeki kurumsal sorunlar, yaşlı bireyin bakıma muhtaç olması, yaşlıya suç davranışı gösteren kişide ekonomik bağımlılık, ailede suç öyküsü ve psikolojik sorunlar gibi çeşitli risk faktörlerinden bahsedilebilir (Berk, 2014, ss. 492-493). Bunun yanında bazı zihinsel ve fiziksel yetilerini kaybeden yaşlıların, evlenmemiş ya da eşini kaybetmiş yaşlı kadınların ve engelli yaşlıların mağduriyet açısından daha fazla risk altında oldukları belirtilmektedir (Kalinkara, 2011, ss. 135-150).

Yaşlı mağduriyetini diğer mağduriyetlerden ayıran en önemli özellik, gizli kalması olasılığının daha yüksek olmasıdır (James & Graycar, 2002, s. 239). Bunun nedeni yaşlılara yönelik suç davranışının özellikle aile üyeleri tarafından gerçekleşmesidir. Ayrıca yaşlıların sosyal çevrelerinin az olduğu düşünüldüğünde, şikayetlerini iletecek kimse bulamamaları da muhtemeldir. Örneğin, ABD’de yaşlı nüfusun %5’inin suça maruz kaldığı belirtilmektedir. Kimi araştırmacılar ise bu oranının %10 olduğunu iddia etmektedir. Bilinen sayılar tüm nüfusun %4’ünün mağdur yaşlılar olduğunu ortaya koymakla birlikte, gerçek sayının yaklaşık 2,5 milyon olduğu tahmin edilmektedir (Doerner & Lab, 1995, s. 173).

Suç önleme bağlamında ise sosyal politikalar, toplumların gelişmişlik düzeyini belirleyen ve etkileyen önemli faktörlerden biridir. Gelişmiş ülkelerde, suçun önlemesine ilişkin sosyal politikalar geliştirilirken sosyoloji, hukuk, psikoloji, ekonomi, eğitim ve yönetim bilimi gibi pek çok disiplinden yararlanılmaktadır. Bu politikaların temel amacı, suç eylemi oluşmadan önlemek ve bireylerin toplumda güvenli bir şekilde yaşamalarını sağlamaktır. Ancak suç olaylarının sadece kolluk müdahalesiyle önlenmesi imkânı bulunmamaktadır. Suçun önlenmesi için kurumların, sivil toplum örgütlerinin ve vatandaşların birlikte çalışması gerekmektedir (Doğan & Sevinç, 2011, s. 28).

Suç önleme çalışmalarının en önemli özelliği, bastırıcı önlemler yerine suçun meydana gelmesine neden olan tüm unsurların kapsamlı bir şekilde incelenmesidir. Bu sayede suçun

yaşanmaması için alınabilecek tedbirler tespit edilmektedir. Suç önlemenin pek çok faydası olmakla birlikte literatürde en çok sıralananlar şunlardır; ceza infaz sisteminin iş yükünü azaltması, suç işlenmesinden doğan ekonomik giderleri azaltması ve suç oluşumunu önlemesi sayesinde asayiş ve huzurun artmasıdır (Kurtoğlu & Akıncı, 2024, s. 185).

Ülkemizde suçla mücadele, merkezi yönetime bağlı olan Emniyet Teşkilatı tarafından yürütülmektedir. Ancak Emniyet Teşkilatı'nın son yıllarda hızla yaygınlaşan suç olaylarına karşı tek başına mücadele etmesi, suçluların yakalanmasından başka bir çözüm yolu üretmemektedir (Doğan & Sevinç, 2011, s. 28). Kolluğun temel amacı, kamu düzenini korumak olarak belirlenmiş olsa da, güvenlik, huzur ve genel ahlakın korunması sadece kolluk kuvvetleri ile sağlanamayacak kadar çok boyutlu bir süreçtir. Bu çerçevede ilgili diğer paydaşların görevlerini yerine getirmeleri kamu düzeninin sağlanmasında önem arz etmektedir. Dolayısıyla bu süreçte sadece kamu kurumları değil diğer tüm paydaşların birlikte hareket ettiği bir çalışma sistemine ihtiyaç vardır (Kurtoğlu & Akıncı, 2024, s. 190). İşte bu noktada karşımıza yönetim modeli çıkmaktadır.

Birden fazla aktörlü yönetim şekli olarak tanımlanan yönetim; yerel yönetimler, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları gibi farklı aktörler arasındaki iş birliğini öne çıkarmaktadır. Bu bağlamda yönetim modeli, tek bir güç yerine karşılıklı etkileşime dayanan ve merkezi yönetimle yerel yönetim arasında hiyerarşinin mevcut olmadığı iş birliğini gerektirmektedir (Kesgin, 2007, s. 211). Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) yönetimi şu şekilde tanımlamıştır: "Yönetişim, bir ülkenin işlerini her düzeyde yönetmek için ekonomik, politik ve idari otoritenin kullanılmasıdır" (UNDP, 1997, s. 2). Gerry Stoker, yönetime yönelik 5 önemli unsur belirtmiştir; 1. Yönetişim bir paydaşlar birliğine işaret etmektedir. Bu paydaşlar birliği yönetimden kaynaklanmakta ancak onun da ötesinde bir yere sahiptir 2. Yönetişim ekonomik ve sosyal problemlerin çözüme kavuşması için gerekli olan sorumlulukların ve sınırların bulanıklığına işaret eder 3. Yönetişim birlikte hareket eden kurumlar arasındaki görev dağılımına işaret eder 4. Yönetişim paydaşların kendi kendini yöneten ağlarına ilişkindir 5. Yönetişim hükümet otoritesinden bağımsız bazı şeyleri yapabilme gücüne sahiptir (1998, s. 18).

Kısacası yönetim; kamu yönetimi dışında çeşitli aktörlerin mevcut olduğu, kararların beraber alındığı, heterarşinin ön planda olduğu bir yönetim anlayışıdır. Yönetişim; hesap verebilirlik, şeffaflık, katılımcılık, cevap verebilirlik, hukukun üstünlüğü, etkinlik, eşitlik ve stratejik vizyon ilkelerine sahiptir (Durgun & Aydın, 2019, s. 355). Bu bağlamda hesap verebilirlik, bir kişinin yetki ve sorumluluklarını kullanırken ilgili kişilere karşı cevap verebilmesi ve talepler doğrultusunda hareket etmesi durumudur. Şeffaflık ise, alınan kararlara ilişkin ilgili kişilere bilgi verilmesi anlamına gelmektedir. Katılımcılık, bireylerin gerek doğrudan gerekse aracı kurumlar aracılığıyla karar alma süreçlerine katılımlarını ifade etmektedir. Cevap verebilirlik, bireylerin yönetimde veya hükümette bulunanlar tarafından dinleneceklerini bilmeleri anlamına gelmektedir. Hukukun üstünlüğü ise, kurumların yasal çerçeveler kapsamında görevlerini yerine getirmelerini ve kişilerin de kanunların kendilerine de uygulanabileceğini kabul etmelerini öngörmektedir. Etkinlik, kurumlara tanzim edilen kaynakların verimli bir şekilde kullanılarak toplumun gereksinimlerinin karşılanması anlamına gelmektedir. Eşitlik, yönetimin tüm faaliyetlerinde paydaşlara ve vatandaşlara eşit şekilde davranması eşitlik ilkesinin bir gereğidir. Son olarak stratejik vizyon, kamu yönetiminde yöneticilerin yönetim konusunda etkin bir vizyona sahip olmaları ve gelişmeye yönelik önemli unsurları tespit ederek bunları sağlamaları anlamına gelmektedir (Özer, 2006, ss. 79-80).

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu, yaşlıların yaşadığı sağlık, yalnızlık ve yoksulluk sorunlarına ilişkin olarak yaptıkları çalışmalarla önemli bir veri birikimine sahip olmalarına karşın suç mağduru yaşlı bireylere yönelik hemen hiçbir veri oluşturmamışlardır. Bu da konuyla ilgili mevcut durumun Türkiye genelinde yorumlanmasını zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla ülke geneline yönelik verilerin bulunmaması, konunun boyutunun bilinmemesine sebep olmakta, suç mağduru yaşlıların görünür hale gelmesini ve soruna yönelik çözüm önerileri sunulmasını güçleştirmektedir. Bu durumda yazılı basınının en önemli araçlarından biri olan gazeteler ön plana çıkmaktadır. Haber ve veri kaynağı olan gazeteler, toplumun aynı konulardan haberdar olmasına ve ülke sorunlarına yönelik benzer duygu ve düşüncelerin paylaşılmasına olanak tanımaktadır (Nalçinkaya, 2022, s. 1733). Bu noktada gazetelerin, toplumsal düzeni tehdit eden bir fiil olan suç olaylarına ilişkin bir veri kaynağı olması ve toplumu suç konusunda bilgilendirmesi son derece önem arz etmektedir.

Ülkemizde yaşlı mağduriyetine ilişkin ampirik sınırlılıklar içinde yapılan çalışma ve araştırmalar çoğunlukla sağlık bilimleri alanında yapılmıştır (Akdemir vd., 2008; Lök, 2015; Erden & Boz, 2018; İşler, 2021; Akış vd., 2024). Ancak yaşlılık ve mağduriyet ilişkisinin disiplinler arası çalışmalarla ele alınması gerekmektedir. Bu noktada sosyolojik çalışmalarla yaşlılık, yaşlıların mağdur olma nedenleri ve sonuçlarının incelenmesi ve bu çalışmalardan yola çıkarak, yerel yönetimler alanında yaşlı mağduriyetinin önlenmesine yönelik çalışmaların yapılması ve iletişim bilimlerinin önemli unsurlarından biri olan kitle iletişim araçlarının bilgi edinme etkinliğinin kullanılması önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı gazetelerin web sitelerinde yayınlanmış haberleri analiz ederek, yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç olaylarını incelemek ve yönetim modeli kapsamında suç önleme konusunda öneriler ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur.

Yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç haberlerinde;

- Mağdurun cinsiyetine,
- Suçun türüne,
- Mağdur-fail yakınlık düzeyine,
- Suçun nedenine,
- Suçun uygulanma şekline,
- Suçun yaşandığı illere göre dağılımı nasıldır?

2. Yöntem

2.1 Araştırmanın Deseni

Çalışmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Durum çalışması, belirli bir sınırlı sistemin derinlemesine incelenmesini içeren, sistematik olarak sistemin nasıl işlediği hakkında bilgi elde etmek için birden fazla veri toplama biçimi kullanan metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010, s. 582). Mevcut çalışmanın temel amacı, yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç olaylarını gazete haberleri üzerinden incelemek ve yönetim modeli kapsamında suç önleme konusunda öneriler ortaya koymaktır. Bunun içinde çalışmada yaşlı bireylerin

mağdur olduğu suç haberlerinde; mağdurun cinsiyeti, suçun türü, mağdur-fail yakınlık düzeyi, suçun nedeni, uygulanma şekli ve yaşandığı iller incelenmiştir. İnceleme sonucunda da veriler ortaya konulmuştur. Tüm bunlar doğrultusunda bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni tercih edilmiştir.

2.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki ulusal gazeteler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme; araştırmacı tarafından önceden belirlenen bir ya da bir dizi ölçütü karşılayan durumların çalışılması olarak belirtilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2011, s. 112). Bu bağlamda araştırmanın ölçütleri şu şekildedir:

- Araştırmaya dahil edilecek haberlerin en yüksek baskı sayısına sahip gazetelerden olması,
- Çevrimiçi gazete arşivine sahip olması,
- Haberlerin 01.01.2015-31.12.2024 tarihleri arasında olması.

Araştırmanın örneklemini belirlenen ölçütler çerçevesinde, 01.01.2015-31.12.2024 tarihleri arasında Hürriyet, Sabah, Sözcü ve Milliyet gazetelerinin web sitelerinden ulaşılan toplam 82 haber oluşturmaktadır.

2.3 Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Doküman incelemesi, yazılı herhangi bir materyalin incelenmesi yöntemiyle veri toplanmasını ifade etmektedir (Güler vd., 2015, s. 44). 01.01.2015-31.12.2024 tarihleri arasında yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç haberlerini içeren Hürriyet, Sabah, Sözcü ve Milliyet gazeteleri araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Toplam 4 gazetenin arşivine gazetelerin web sitelerinden ulaşıldıktan sonra "cinayet, yaralama, yaşlı, mağdur" anahtar kelimeleri ile haberler taranmıştır. Araştırma sonucunda çıkan haberlerin tümü incelenmiştir. Tarama sonucunda Hürriyet gazetesinde 47, Sabah gazetesinde 62, Sözcü gazetesinde 57 ve Milliyet gazetesinde 68 olmak üzere toplam 234 haberin suç mağduru yaşlı bireylerle ilgili olduğu tespit edilmiştir. İçerik açısından karşılaştırılan haberlerden 152'sinin aynı haber olduğu tespit edilmiş olup bu haberler çalışmadan çıkarılmıştır. Araştırmaya, konuya ilişkin toplam 82 haber dahil edilmiştir. Konu ile ilgili köşe yazıları ve görseller çalışma kapsamı dışında bırakılmıştır.

2.4 Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri ortaya çıkaracak kavram ve ilişkileri tespit etmektir (Yıldırım & Şimşek, 2011, s. 227). Elde edilen verilerin analiz edilmesi ise üç aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada, araştırmacı verileri hazırlayıp organize etmektedir. Verilerin belgeler şeklinde yazılı hale dönüştürülmesi bu aşamada gerçekleştirilir. İkinci aşamada, kodlama süreci sonucunda toplanan veriler belirlenen temalar içerisine indirgenir ve kodlar oluşturulur. Bu süreç tamamen verilerin tekrar tekrar okunması ve elde edilen verilere ilişkin fikir sahibi olunabilmesi için araştırmacının notlar almasını içermektedir. Analiz sonucunda veriler tablolar ve figürler ile

birlikte sunulmaktadır (Güler vd., 2015, s. 44). Buna uygun olarak araştırma alt problemleri ile ilgili elde edilen veriler belirli temalar altında toplanmış ve frekans-yüzde değerleri ile analiz edilmiştir.

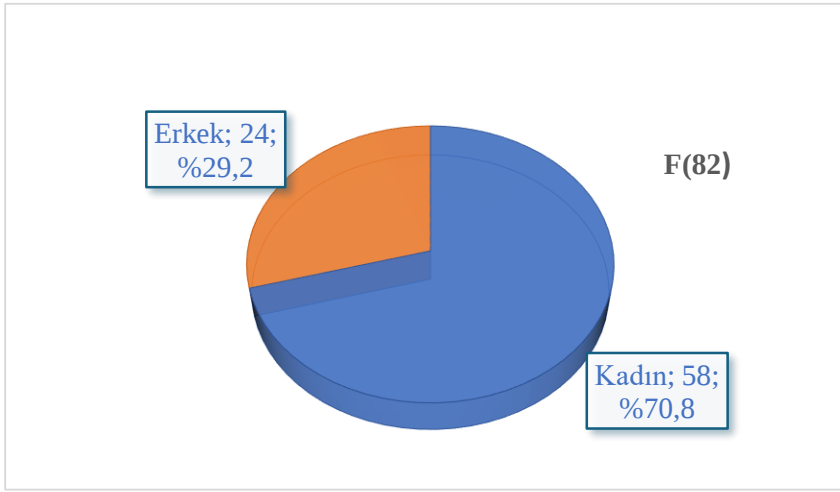
3. Bulgular

Yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç olaylarını içeren toplam 82 haber alt problemler ışığında incelenmiş ve grafikler halinde sunulmuştur.

3.1 Mağdurun Cinsiyetine Göre Dağılımı

Grafik 1

Mağdurun Cinsiyetine Göre Dağılımı

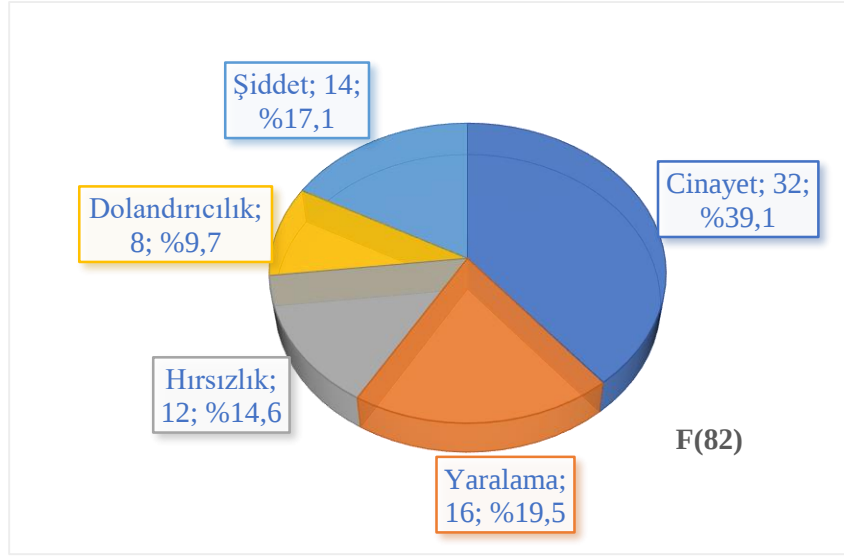

Grafik 1’de yaşlı bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde, kadınların 58’inin (%70,8), erkeklerin ise 24’ünün (%29,2) suç mağduru olduğu görülmektedir.

3.2 Suçun Türüne Göre Dağılımı

Grafik 2

Suçun Türüne Göre Dağılımı

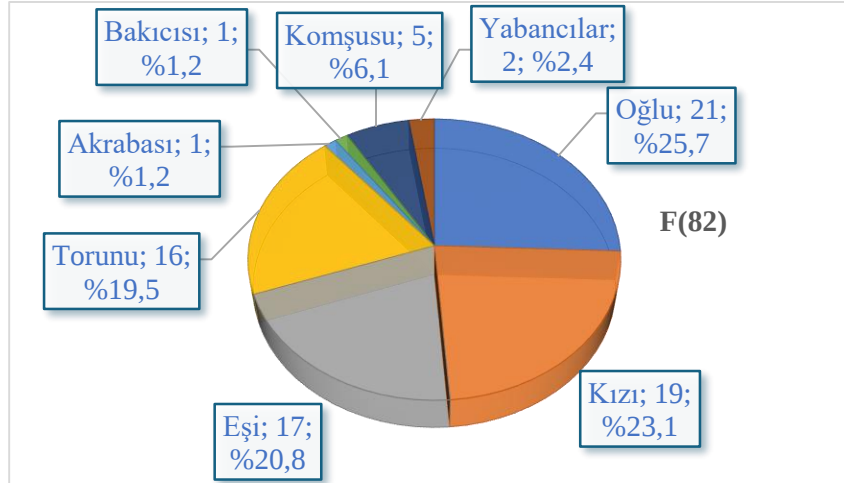

Grafik 2 incelendiğinde, yaşlı bireylerin mağdur kaldıkları suç türleri arasında cinayet suçu (32, %39,1) ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla yaralama (16, %19,5), şiddet (14, %17,1), hırsızlık (12, %14,6) ve dolandırıcılık (8, %9,7) suçları izlemektedir.

3.3 Mağdur-Fail Yakınlık Düzeyine Göre Dağılımı

Grafik 3

Mağdur-Fail Yakınlık Düzeyine Göre Dağılımı

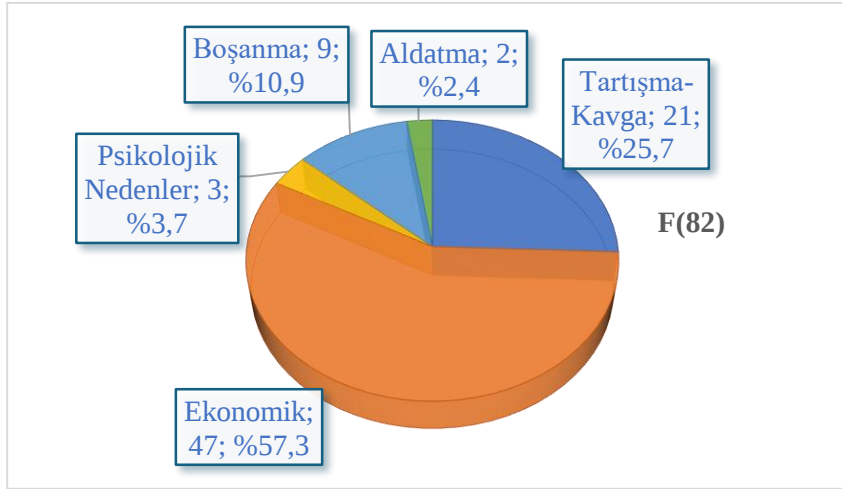

Grafik 3'te yaşlıların fail ile yakınlık durumları incelendiğinde, yaşlı bireylerin en çok aile üyeleri (oğlu, kızı, eşi, torunu) tarafından suça maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla mağdurun komşusu (5, %6,1), yabancı kişiler (2, %2,4), akrabası (1, %1,2) ve bakıcısı (1, %1,2) izlemektedir.

3.4 Suçun Nedenine Göre Dağılımı

Grafik 4

Suçun Nedenine Göre Dağılımı

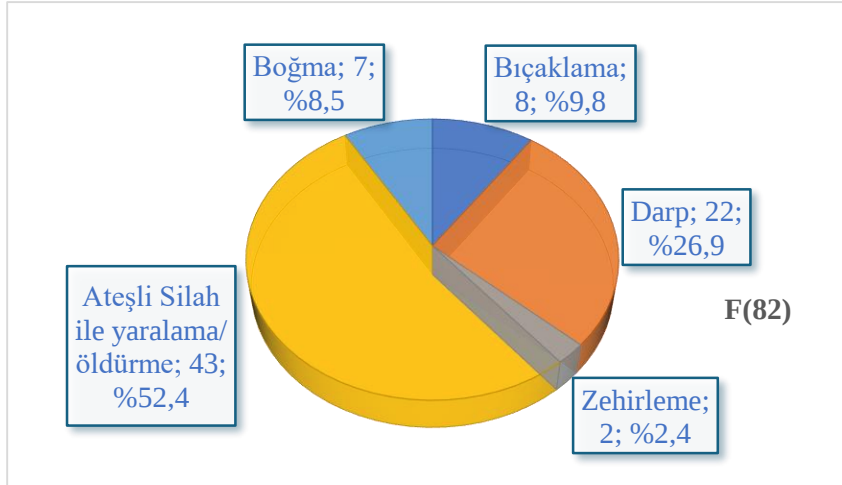

Grafik 4'te yaşlıların hangi gerekçelerle suç mağduru oldukları incelendiğinde, sırasıyla; 47'sinin (%57,3) ekonomik nedenler, 21'inin (%25,7) tartışma-kavga, 9'unun (%10,9) boşanma, 3'ünün (%3,7) psikolojik nedenler ve 2'sinin (%2,4) aldatma gerekçesiyle suç mağduru oldukları tespit edilmiştir.

3.5 Suçun Uygulanma Şekline Göre Dağılımı

Grafik 5

Suçun Uygulanma Şekline Göre Dağılımı

Grafik 5'te yaşlılara yönelik suç olaylarının uygulanma şekli incelendiğinde, sırasıyla; 43'ünün (%52,4) ateşli silah, 22'sinin (%26,9) darp, 8'inin (%9,8) bıçaklama, 7'sinin (%8,5) boğma ve 2'sinin (%2,4) zehirlenme yöntemiyle yaralandığı/öldürüldüğü görülmektedir.

3.6 Suçun Yaşandığı İllere Göre Dağılımı

Tablo 1

Suçun Yaşandığı İllere Göre Dağılımı

Suçun Yaşandığı İller	f(82)	%
Antalya	4	4,8
Aksaray	2	2,4
Gaziantep	3	3,6
İzmir	4	4,8
Adana	4	4,8
Kahramanmaraş	7	8,6
Sakarya	3	3,6
Kütahya	2	2,4
Bursa	4	4,8
Konya	3	3,6
Yozgat	2	2,4
Balıkesir	3	3,6
Kırşehir	2	2,4
Malatya	3	3,6
Ordu	2	2,4
Düzce	2	2,4
Karabük	2	2,4
Eskişehir	3	3,6
Şanlıurfa	3	3,6
Bitlis	2	2,4
Denizli	3	3,6
İstanbul	19	24,2

Tablo 1’de görüldüğü gibi Aksaray, Kütahya, Yozgat, Kırşehir, Ordu, Düzce, Karabük ve Bitlis illerinde 2’şer suçun işlendiği, Gaziantep, Sakarya, Konya, Balıkesir, Malatya, Eskişehir, Şanlıurfa ve Denizli illerinde 3’er suçun işlendiği, Antalya, İzmir, Adana ve Bursa illerinde 4’er suç işlendiği, Kahramanmaraş’ta 7 suçun işlendiği ve İstanbul’da 19 suçun işlendiği saptanmıştır.

6. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, gazetelerin web sitelerinde yayınlanmış haberler analiz edilerek, yaşlı bireylerin mağdur olduğu suç olaylarını incelemek ve yönetim modeli kapsamında suç önleme konusunda yapılabilecekleri ortaya koymak amaçlanmıştır.

Aşağıda detaylı şekilde açıklanacağı üzere bu çalışmanın sonuçları, bu alanda yapılan birçok araştırma ile paralellik göstermektedir.

Araştırma kapsamında yaşlı bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde, kadın yaşlıların (58, %70,8) erkek yaşlı bireylere (24, %29,2) göre daha fazla suç mağduru olduğu saptanmıştır. Benzer şekilde Şahin ve diğerlerinin (2017, s. 636) suç mağduru yaşlılar üzerine yaptıkları çalışmada, yaşlıların çoğunun kadın oldukları belirlenmiştir. Daşbaşı ve Işıksan’ın (2018, s. 743) yaşlılık ve suç ilişkisini inceledikleri çalışmada da, kadınların erkeklere göre daha fazla suç mağduru oldukları tespit edilmiştir. Yine Fisher ve Regan (2006, s. 200) tarafından yapılan bir çalışmada, kadınların daha fazla suç mağduru oldukları ve 55 yaş üzeri kadınların çoğunun psikolojik, fiziksel ve cinsel şiddetten en az birini yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yon ve diğerlerinin

(2017, s. 1) yaşlılık ve mağduriyet ilişkisini inceledikleri araştırmada da, yaşlı kadınların erkeklere nazaran daha fazla psikolojik, ekonomik, cinsel ve fiziksel şiddete uğradıkları tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında yaşlı bireylere uygulanan suç türleri incelendiğinde, yaşlı bireylerin çoğunlukla (32, %39,1) cinayet mağduru olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde Nikitopoulou ve diğerlerinin (2019, s. 77) Yunanistan'da yaşanan yaşlı ölümlerini inceledikleri çalışmada, 75-85 yaş arası bireylerde cinayet vakalarının sık görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Şahin ve diğerlerinin (2017, s. 638) suç mağduru yaşlılar üzerine yaptıkları araştırmada da, yaşlıların çoğunun cinayet mağduru oldukları tespit edilmiştir. Yine Erel ve diğerleri (2011, s. 306) tarafından yaşlı intiharı ve cinayetin incelendiği araştırmada, 148 vakanın %7,4'ünün cinayet olduğu saptanmıştır. Hilal ve diğerlerinin (2010, s. 10) Adana'daki yaşlı ölümlerini inceledikleri çalışmada da, 725 vakanın 85'inin cinayet mağduru olduğu belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında mağdur yaşlı bireylerin fail ile yakınlık durumları incelendiğinde, failin çoğunlukla (73, %89,1) yaşlı bireylerin aile üyelerinden (oğlu, kızı, torunu, eşi) biri olduğu tespit edilmiştir. Keskinoglu ve diğerleri (2004, s. 59) tarafından 65 yaş ve üzeri yaşlı bireylerin maruz kaldıkları fiziksel ve ekonomik şiddetin incelendiği çalışmada, yaşlıların büyük oranda aile üyeleri tarafından şiddete maruz kaldıkları saptanmıştır. Yine Öz ve Tambağ'ın (2010, s. 54) istismar edilen yaşlılarla yaptıkları araştırmada, yaşlıların çoğunlukla aile üyeleri tarafından fiziksel, psikolojik ve ekonomik istismara uğradıkları sonucuna ulaşılmıştır. Patel'in (2010, s. 400) çalışmasında da, yaşlı kadınlara karşı işlenen suçların %25'inin aile üyeleri tarafından işlendiği belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında, yaşlıların en çok (47, %57,3) ekonomik nedenlerden dolayı suç mağduru oldukları tespit edilmiştir. Yine Kalaycı ve diğerlerinin (2015, s. 29) 65 yaş ve üzeri bireylere uygulanan şiddetin nedenlerini inceledikleri araştırmada, yaşlıların çoğunun aile içi ekonomik çıkar çatışması nedeniyle aile üyeleri tarafından şiddet gördükleri tespit edilmiştir. Naughton ve diğerleri (2012, s. 102) tarafından İrlanda'da yaşanan yaşlı ihmal ve istismarının incelendiği çalışmada da, yaşlı istismarını etkileyen faktörlerden birinin ekonomik kriz olduğu belirtilmiştir. Acierno ve diğerleri (2010, s. 292) tarafından yaşlılar arasında duygusal, fiziksel, cinsel ve ekonomik istismar ile potansiyel ihmalin incelendiği çalışmada ise, yaşlıların aile üyeleri tarafından en çok ekonomik şiddete maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Boldy ve diğerlerinin (2005, s. 3) Avustralya'da yaşlılara yönelik suç olaylarını inceledikleri çalışmada da, yaşlıların çoğunlukla aile üyeleri ve akrabaları tarafından ekonomik nedenlerden dolayı suça maruz kaldıkları belirtilmiştir.

Araştırmada yaşlı bireylere yönelik suçun gerçekleşme şekli incelendiğinde, yaşlıların çoğunun (43, %52,4) ateşli silah ile yaralandığı/öldürüldüğü tespit edilmiştir. Buna paralel olarak, Chu ve Kraus'un (2004, s. 80) yaşlılara yönelik ölümcül saldırıları inceledikleri araştırmada, cinayet mağduru yaşlıların en sık ateşli silah ile öldürüldükleri saptanmıştır. Bayraktar ve Sungur'un (2017, s. 52) yaşlı mağdur ve failere ilişkin yaptıkları çalışmada ise, yaşlı mağdurların birçoğunun ateşli silah ile öldürüldüğü belirtilmiştir. Shields ve diğerlerinin (2004, s. 4) yaşlı ihmal ve istismar olaylarını inceledikleri çalışmada da, yaşlı ölümlerinin çoğunun ateşli silah kullanılarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Araştırmada yaşlıların suç mağduru olduğu olayların illere göre dağılımı incelendiğinde, suç olaylarının en fazla İstanbul ilinde (19, %24,2) yaşandığı saptanmıştır. Yine Şahin ve diğerlerinin

(2017, s. 638) şiddet mağduru yaşlılar üzerine yaptıkları bir çalışmada, yaşlıların en çok İstanbul ilinde şiddete maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Artan (1996, s. 68) tarafından İstanbul'da huzurevine girmek için müracaat eden 113 yaşlı bireyle yapılan çalışmada da, yaşlıların çoğunun aile üyeleri tarafından istismara maruz kaldıkları belirlenmiştir.

Sonuç olarak bu araştırmada, yaşlı kadınların daha fazla suç mağduru oldukları, en çok ateşli silah ile cinayet işlendiği ve failin çoğunlukla yaşlı bireylerin aile üyelerinden biri olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yaşlıların en çok ekonomik nedenlerden dolayı suç mağduru oldukları ve suç olaylarının en fazla İstanbul ilinde yaşandığı saptanmıştır. Bu noktada, yönetim modeli kapsamında suç önleme konusunda yapılabilecekler şu şekildedir:

- Aile içi ilişkilerde çatışmaların çözülmesine yardımcı olabilmek için yaşlıların ailelerine danışmanlık hizmeti verilebilir.
- Yaşlıların aile içi şiddetten korunmaları için şiddete yönelik bilgilendirilmeleri sağlanabilir. Ayrıca, aile üyeleri ve bakıcılara yaşlılara karşı işlenen suçları önleme ve bildirme konusunda eğitimler verilebilir.
- İlgili kamu örgütleri tarafından suç mağduru yaşlılara yönelik veri tabanı oluşturulabilir. Ayrıca, yaşlı suç mağdurları ile ilgilenen tüm kamusal ve kamu dışı kuruluşların bütün bilgilerinin diğer kurumlar ile paylaşması sağlanabilir.
- STK'lar yaşlılık alanında daha aktif olacak bir şekilde yaşlılık dönemi sorunlarının tespiti ve çözümü için öneriler sunabilir. Bu çerçevede bir takım uygulamalı etkinlikler (konferans, seminer, söyleşi, televizyon programı vb.) düzenleyerek toplumda hem öncü olma rolü oynama hem de farkındalık yaratıcı etki yaratabilirler.
- Aile üyeleri tarafından suça maruz kalan yaşlılara huzurevlerinin alternatif bir bakım modeli olduğuna ilişkin yol gösterici danışmanlık hizmetleri sağlanabilir.
- Yerel yönetimler, izole edilmiş yaşlı bireyleri tespit etmek ve onlara destek hizmetleri sağlamak için sosyal yardım çalışmaları gerçekleştirebilir.
- Gelir durumu düşük olan yaşlılar için huzurevlerinin ücretsiz kontenjanları arttırılabilir.
- Yaşlılara yönelik suç olaylarını önlemek amacıyla, yerel yönetimler ile taşra kuruluşları müşterek olarak bölge halkını bilinçlendirici projeler geliştirebilir.
- Yaşlılara yönelik suç olaylarında pozitif ayrımcılık ilkeleri belirlenerek faile daha ağır cezalar uygulanabilir.
- Yaşlı mağdurlara suça ilişkin olarak başvurabilecekleri yasal yollar hakkında yol gösterilebilir.
- Verilen hizmetler sadece büyükşehirlerde değil, Türkiye'nin tüm yerleşim yerlerinde yaşama geçirilmelidir. Yine belediyeler yurtdışında başarılı olan yaşlılarla ilgili program ve projeleri takip ederek bu hizmetleri ülkemizde de yaşama geçirebilirler. Bu noktada merkezi yönetim, yerel yönetim ve STK'ların bilgilerini bir araya getirerek geliştirilen BM-Habitat'ın Daha Güvenli Kentler Programı ve CSIR Suç Önleme Merkezi'nin Yerel Suç Önleme Araçkiti programları yaşlılara yönelik suç olaylarını önlemek amacıyla belediyeler tarafından uygulamaya konulması önerilmektedir.

TEŞEKKÜR

—

FINANSAL DESTEK

Yazar bu çalışma için herhangi bir finansal destek almadığını beyan etmiştir.

ETİK

Bu çalışmada etik ilke ve standartlara uyulduğu beyan edilmiştir.

YAZAR KATKI BEYANI

Zeynep Şentürk Dızman Genel katkı düzeyi %100.

Yazar, bu çalışmanın yazarlık koşulunu sağlayan başka bir kişinin olmadığını onaylamıştır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Kaynakça

- Acierio, R., Hernandez, M. A., Amstadter, A. B., Resnick, H. S., Steve, K., Muzzy, W., & Kilpatrick, D. G. (2010). Prevalence and correlates of emotional, physical, sexual, and financial abuse and potential neglect in the United States: The national elder mistreatment study. *American Journal of Public Health, 100*(2), 292-297. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2009.163089>
- Akdemir, N., Görgülü, Ü., & Çınar, F. İ. (2008). Yaşlı istismarı ve ihmali. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 15*(1), 68-75.
- Akış, A. G., Özütker, M., Çevik, E., & Tufan, İ. (2024). Suç eylemlerinde mağdur ve fail olarak yaşlılar: Gerontolojinin perspektifinden bir değerlendirme ve öneriler. *Geriatik Bilimler Dergisi, 7*(1), 68-77. <https://doi.org/10.47141/geriatrik.1380445>
- Artan, T. (1996). *Aile içi fiziksel yaşlı istismarı* (Tez No. 49208) [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Ayhan, İ., & Çubukçu, K. M. (2007). Suç ve kent ilişkisine ampirik bakış: Literatür taraması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3*(5), 30-55.
- Bayraktar, S., & Sungur, N. (2017). Yaşlı bireylerin kurban veya katil oldukları cinayetlerin incelenmesi. *Senex: Yaşlılık Çalışmaları Dergisi, 1*(1), 48-56.
- Berk, L. (2014). Emotional and social development in late adulthood. In L. E. Berk (Ed.), *Development through the lifespan* (pp. 473-499). Pearson.
- Boldy, D., Horner, B., Crouchley, K., Davey, M., & Boylen, S. (2005). Addressing elder abuse: Western Australian case study. *Australasian Journal on Ageing, 24*(1), 3-8. <https://doi.org/10.1111/j.1741-6612.2005.00058.x>
- Bromley, D. B. (1966). *The Psychology of Human Aging*. Penguin.
- Brown, K. J., & Gordon, F. (2019). Older victims of crime: Vulnerability, resilience and access to procedural justice. *International Review of Victimology, 25*(2), 201-221. <https://doi.org/10.1177/0269758018791426>
- Chu, L. D., & Kraus, J. F. (2004). Predicting fatal assault among the elderly using the national incident-based reporting system crime data. *Homicide Studies, 8*(2), 71-95. <https://doi.org/10.1177/1088767903262396>
- Chmiliar, L. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eurepos & E. Wiebe (Eds.), *Encyclopedia of case study research* (pp. 582-583). Sage.
- Clarke, A., Williams, J., & Wydall, S. (2016). Access to justice for victims/survivors of elder abuse: A qualitative study. *Social Policy and Society, 15*(2), 207-220.
- Danişoğlu, E. (1988). *Sosyal yapı-III nüfus grupları, a-yaşlı nüfus*. Sosyal Planlama Başkanlığı.
- Daşbaşı, S., & Işıkhan, V. (2018). Elder abuse in Turkey and associated risk factors. *Journal of Social Service Research, 45*(5), 739-749. <https://doi.org/10.1080/01488376.2018.1511883>
- Doerner, W.G., & Lab, S.P. (1995). *Victimology*. Anderson.
- Doğan, H. İ., & Sevinç, B. (2011). Suç teorileri ve şehir güvenliği: Bitlis iliyle ilgili genel bir değerlendirme. *Polis Bilimleri Dergisi, 13*(4), 27-53.
- Durgun, S., & Aydın, A. H. (2019). Yönetişim ve yolsuzluk. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7*(95), 339-357. <http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.15>
- Dziechciaz, M., & Filip, R. (2014). Biological psychological and social determinants of old age: Bio-psycho-social aspects of human aging. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine, 21*(4), 835-838. <https://doi.org/10.5604/12321966.1129943>
- Erden, Ş., & Boz, H. (2018). Türkiye’de yaşlı istismarı ve ihmali. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası, 71*(3), 100-105.
- Erel, Ö., Aydın-Demirağ, S., & Katkıcı, U. (2011). Homicide and suicide in the elderly: Data from Aydın. *Turkish Journal of Geriatrics, 14*(4), 306-310.

- Fırat, M. (2015). Yoksulluk ve suç ilişkisinin sosyolojik analizi: Bir referans çerçevesi (Elazığ örneği). *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 193-224. <https://doi.org/10.20493/bt.67943>
- Fisher, B. S., & Regan, S. L. (2006). The extent and frequency of abuse in the lives of older women and their relationship with health outcomes. *The Gerontologist*, 46(2), 200-209. <https://doi.org/10.1093/geront/46.2.200>
- Güler, A., Halıcıoğlu, M. S., & Taşğın, S. (2015). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri: Teorik çerçeve - pratik öneriler 7 farklı nitel araştırma yaklaşımı - Kalite ve etik hususlar* (2. baskı). Seçkin.
- Hilal, A., Akçan, R., Eren, A., Turhan, A., & Arslan, M. (2010). Forensic geriatric deaths in Adana, Turkey. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 50(3), 9-12. <https://doi.org/10.1016/j.archger.2009.04.009>
- İçli, T. (2021). *Kriminoloji* (11. baskı). Seçkin.
- İşler, G. (2021). Yaşlı ihmal ve istismarına yönelik müdahale. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi*, (17), 155-178. <https://doi.org/10.46218/tshd.879006>
- James, M., & Graycar, A. (2002). Crime and older people. In A. Graycar & P. Grabosky (Eds.), *The Cambridge handbook of Australian criminology* (pp. 235-255). Cambridge University.
- Kalaycı, İ., Özbek-Yazıcı, S., & Şenkaynağı, A. (2015). Yaşlı yakınlarının şiddet algısı: Süleyman Demirel hastanesi örneği. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 8(1), 22-33.
- Kalinkara, V. (2011). *Temel gerontoloji, yaşlılık bilimi* (4. baskı). Nobel.
- Kesgin, B. (2007). Yeni yerel yönetim anlayışı ve yerel yönetişim. *Sivil Toplum Dergisi*, 4(17-18), 209-212.
- Keskinoğlu, P., Giray, H., Pıçakçefe, M., Bilgiç, N., & Uçku, R. (2004). Yaşlıda fiziksel, finansal örseleme ve ihmal edilme. *Turkish Journal of Geriatrics*, 7(2), 57-61.
- Kharicha, K., Iliffe, S., Harari, D., Swift, C., Gillmann, G., & Stuck, A. E. (2007). Health risk appraisal in older people 1: Are older people living alone an at-risk group? *British Journal of General Practice*, 57(537), 271-276.
- Kurt, G. (2019). Sosyal bir sorun alanı olarak yaşlılık. Y. Daşlı (Ed.), *Sosyal sorunlarda güncel tartışmalar* içinde (ss. 293-338). Anı.
- Kurtoğlu, G. L., & Akıncı, S. K. (2024). Stratejik ağ yönetişimi kuramı bağlamında yerel suç önleme kurulları: Dünya örnekleri ile karşılaştırmalı analiz. *Amme İdaresi Dergisi*, 57(2), 179-214.
- Lök, N. (2015). Türkiye'de yaşlı istismarı ve ihmali: Sistemik derleme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 7(2), 149-156. <https://doi.org/10.5455/cap.20140714124315>
- Moore, S. (2010). Older people, fear and crime: Problems and new directions. *Working with Older People*, 14(4), 16-24. <https://doi.org/10.5042/wwop.2010.0679>
- Nalçinkaya, Ö. (2022). Sözcü gazetesinin siyasal partilere yaklaşımının içerik analizi yönetimiyle değerlendirilmesi. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 8(63), 1732-1751.
- Naughton C., Drennan, J., Lyons, I., Lafferty, A., Treacy, M., Phelan, A., O'Loughlin, A., & Delaney, L. (2012). Elder abuse and neglect in Ireland: Results from a national prevalence survey. *Age and Ageing*, 41(1), 98-103. <https://doi.org/10.1093/ageing/afr107>
- Nikitopoulou T., Moraitis, K., Tsellou, M., Stefanidou-Loutsidou, M., Spiliopoulou, C., & Papadodima, S. (2019). Violent deaths among elderly in Attica, Greece: A 5-year survey (2011-2015). *Journal of Forensic and Legal Medicine*, 65, 76-80. <https://doi.org/10.1016/j.jflm.2019.05.002>
- Öz, F., & Tambağ, H. (2010). Ailede istismar edilen yaşlı birey ve huzurevi yaşamı bir olgu. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 17(1), 53-57.
- Özer, M. A. (2006). Yönetişim üzerine notlar. *Sayıştay Dergisi*, 63(1), 59-89.
- Patel, M. (2010). Crimes against the elderly. *Indian Journal of Gerontology*, 3(24), 395-402.
- Polat, O. (2022). *Viktimoloji* (2. baskı). Seçkin.
- Samancı-Tekin, Ç., & Kara, F. (2018). Dünya'da ve Türkiye'de yaşlılık. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 3(1), 219-229. <https://doi.org/10.21733/ibad.370584>
- Sauvageau, A., & Geberth, V. J. (2009). Elderly victim: An unusual autoerotic fatality involving an 87-year-old male. *Forensic Science, Medicine, and Pathology*, 5(3), 233-235. <https://doi.org/10.1007/s12024-009-9093-9>
- Shields, L. B., Hunsaker, D. M., & Hunsaker, J. C. (2004). Abuse and neglect: A ten-year review of mortality and morbidity in our elders in a large metropolitan area. *Journal of Forensic Sciences*, 49(1), 1-6.
- Sokullu-Akinci, F., & Dursun, S. (2016). *Viktimoloji (Mağdurbilim)* (3. baskı). Beta.
- Stoker, G. (1998). Governance as theory: Five propositions. *International Social Science Journal*, 50(155), 17-28. [https://doi.org/10.59573/emsj.8\(3\).2024.44](https://doi.org/10.59573/emsj.8(3).2024.44)
- Şahin, H., Erkal, S., & Demirel, B. (2017). Yazılı basında aile içi şiddet mağduru yaşlılar. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(54), 635-640. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.20175434628>
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2024). *Nüfus verileri* 2024. <https://data.tuik.gov.tr/Search/Search?text=N%C3%9CFUS> adresinden 01.10.2024 tarihinde alınmıştır.
- United Nations (UN). (2017). *World population ageing* 2017. https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/ageing/WPA2017_Report.pdf adresinden 03.10.2024 tarihinde alınmıştır.
- United Nations Development Programme (UNDP). (1997). *Governance for sustainable human development. A UNDP policy document*. <https://digitallibrary.un.org/record/492551?v=pdf> adresinden 30.10.2024 tarihinde alınmıştır.

- Yazgan, Ç. Ü., & Kurtkapan, H. (2020). Yaşlı bireylerde yaşam memnuniyeti ve suç korkusu durumunun belirlenmesi: Tanımlayıcı bir araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 30(1), 373-381. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.594605>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Seçkin.
- Yon, Y., Mikton, C., Gassoumis, Z. D., & Wilber, K. H. (2017). The prevalence of self-reported elder abuse among older women in community settings: A systematic review and meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 20(2), 1-15. <https://doi.org/10.1177/1524838017697308>

Extended Abstract

In Türkiye, studies and research on elderly individuals who are victims of crime have primarily been conducted within the health sciences field (Akdemir et al., 2008; Lök, 2015; Erden & Boz, 2018; İşler, 2021; Akış et al., 2024). However, the relationship between aging and victimization requires addressing in a much broader framework. Thus, it is necessary to examine the causes and consequences of the victimization of the elderly through sociological studies, and to conduct studies on the prevention of victimization of the elderly in the field of local governments based on these studies. This study therefore aims to examine the criminal incidents in which elderly individuals are victimized by analyzing news articles published on newspaper websites and to explore crime prevention strategies within the governance model. In line with this purpose, the following sub-problems have been created.

In news reports about crimes where elderly individuals are victims;

- The gender of the victim,
- Depending on the type of crime,
- The level of proximity between the victim and the perpetrator,
- To the cause of the crime,
- The manner in which the crime is committed,
- How is the distribution of crime according to the provinces where it occurs?

This study was designed according to the qualitative research model, adopting a case study approach as a qualitative study design. Data were collected through document analysis. The data source of the study consists of Hürriyet, Sabah, Sözcü and Milliyet newspapers published between 01.01.2015-31.12.2024, which contain news articles on crime incidents in which elderly individuals were victimized. Keywords such as murder, assault, elderly and victim were used on these newspapers' websites to retrieve the relevant articles. In the analysis of the data, the content analysis method was utilized. The data obtained related to the sub-problems of the research were collected under specific themes and analyzed with frequency-percentage values.

The results of this research are as follows:

- In examining the gender of elderly victims, the study revealed that elderly women (58, %70,8) were more frequently victimized than elderly men (24, %29,2).
- The study further found that the majority of elderly victims (32, %39,1) were victims of murder.
- When the relationship between elderly victims and perpetrators was examined, it was found that in most cases (73, %89,1), the perpetrators were family members (e.g., sons, daughters, grandchildren, spouses) of elderly individuals.
- The study found that the majority of elderly individuals (47, %57,3) became crime victims due to economic reasons.
- The study also revealed that the majority of elderly individuals (43, %52,4) were injured or killed by gun violence.
- When analyzing the distribution of crimes against the elderly by region, the study found that most incidents occurred in İstanbul (19, %24,2).

Within the framework of the governance model, the following crime prevention measures could be taken:

- Counseling services could be offered to the families of elderly individuals to help resolve conflicts within family relationships effectively.

- Elderly individuals could be informed about protection from domestic violence. Additionally, family members and caregivers could be trained on preventing and reporting crimes against the elderly.
- Relevant public organizations could establish a database for elderly crime victims. Furthermore, all information and expertise of all public and non-public organizations involved with elderly crime victims can be shared with other national and international institutions and service units.
- NGOs could identify and propose solutions to issues faced by elderly individuals by becoming more active in addressing aging-related problems. They could also raise public awareness and take a pioneering role by organizing practical events (conferences, seminars, discussions, television programs, etc.).
- Local governments and provincial organizations could collaboratively develop projects to educate the regional population about preventing crimes against the elderly.
- Positive discrimination principles could be applied in cases involving elderly crime victims, leading to harsher penalties for perpetrators.
- Elderly victims can be guided on the legal avenues they can pursue regarding the crime.
- The services provided should not be limited to major cities but implemented in various parts of Türkiye. Local governments could also follow successful programs and projects from abroad related to elderly care and implement similar initiatives domestically. In this regard, the Safer Cities Programme of UN-Habitat developed by combining the knowledge of central government, local government, and NGOs, and the Local Crime Prevention Toolkit of CSIR Crime Prevention Centre could be adopted by municipalities in order to prevent crimes against the elderly.